

Vlaams
Parlement

vergadering **C84**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 15 december 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toegang tot de onbezoldigde voetbalcompetitie van niet-begeleide minderjarigen – 466 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over pestgedrag in het profvoetbal – 565 (2016-2017)	6
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over seksueel misbruik in het voetbal – 566 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Peter Wouters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over seksueel grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van minderjarige sporters – 625 (2016-2017)	11

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toegang tot de onbezoldigde voetbalcompetitie van niet-begeleide minderjarigen – 466 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Marius Meremans

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Ik ben in dit dossier al enkele keren aangesproken door mensen die met jongeren werken en die in het verleden op bepaalde problemen zijn gebotst. Een wijziging in de aansluitingsprocedure van minderjarige buitenlanders bij de Belgische voetbalbond (KBVB) veroorzaakte in 2009 en 2010 heel wat inschrijvingsproblemen bij deze kinderen. Dit zorgde voor een verhoogde mediabelangstelling en tot adviezen van de kinderrechtencommissaris en het toenmalige Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding. Dit alles werd besproken tijdens een hoorzitting in het parlement over 'de FIFA-reglementering met betrekking tot de aansluitingsvoorwaarden voor jongeren zonder Belgische nationaliteit'.

Minister, u werkte recent mee aan het document 'Sport en vluchtelingen, vragen en antwoorden' omdat de actuele vluchtelingencrisis voor heel wat vragen zorgde bij lokale sportactoren. Het vraag-antwoorddocument stipuleert dat niet-begeleide minderjarigen zich probleemloos kunnen aansluiten. Wel kunnen er problemen ontstaan met betrekking tot de deelname aan onbezoldigde competities. Zo vragen sommige federaties een bewijs van identiteit en gelden bepaalde transferregelingen. Als antwoord op mijn schriftelijke vraag hebt u al aangegeven dat: "Indien de sporter geen identiteitskaart heeft, informeert de sportclub bij betrokkene naar de identiteit waaronder hij is ingeschreven op school als het om een minderjarige gaat, of kan aan de sporter een attest van de gemeente gevraagd worden."

Vanuit het terrein bereiken ons echter nog altijd signalen dat er zich problemen voordoen, meer bepaald met betrekking tot deelname aan de voetbalcompetitie.

In 2010 oordeelde het toenmalige Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding dat de toegang van minderjarigen tot sportbeoefening in clubverband een ernstige problematiek was met een structureel karakter. Welke maatregelen hebt u sinds die periode genomen om dit te verhelpen?

Hebben de voetbalfederaties, die competent en professioneel zijn, vandaag nog moeilijkheden om niet-begeleide minderjarigen te laten deelnemen aan de competitie vanwege de regels van de FIFA?

Kunt u duidelijkheid verschaffen over de huidige reglementering bij de KBVB en de Voetbalfederatie Vlaanderen (VfV)? Hebben de federaties zicht op de praktische toepassing van de regels? Hebt u zicht op de praktische toepassing van deze regels door de scheidsrechters? Welke instrumenten kunt u aanwenden om hier meer soepelheid mogelijk te maken zodat het gezond verstand kan primeren?

Actoren die werken met niet-begeleide minderjarigen wijzen erop dat het voor veel van hen moeilijk is om zich in te schrijven bij een Vlaamse voetbalclub omdat die vaak met wachtlijsten werken. Krijgt u gelijkaardige signalen? Zou u daar iets aan kunnen doen?

– *Bart Caron treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De strenge reglementering van de FIFA is er gekomen om mensenhandel tegen te gaan, maar tegelijkertijd kan dit drempels veroorzaken

voor niet-begeleide minderjarigen. Daarom heeft mijn administratie in samenwerking met de Vlaamse Sportfederatie, het toenmalige Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding en het toenmalige Kruispunt Migratie – Integratie reeds in 2011 de infofiche 'Aansluiting van niet-Belgen als niet-professionele sportbeoefenaar' opgemaakt.

Naar aanleiding van de recente vluchtelingen crisis is deze fiche geactualiseerd en uitgebreid tot het vraag-en-antwoor document waar u naar verwijst. Ik heb vernomen dat dit document een inspiratiebron was voor de KBVB om zijn beleid omtrent deze thematiek te evalueren en aan te passen. Ook de VFV spant zich al geruime tijd in om de aanwezige drempels weg te werken. De VFV heeft rond deze problematiek trouwens een project ingediend binnen de beleidsfocus laagdrempelig sporten in het kader van het nieuwe decreet op de sportfederaties.

De KBVB en de VFV dienen uiteraard de FIFA-regels te volgen om boetes te vermijden, maar zoeken op het terrein steeds naar oplossingen. Elk dossier is anders en varieert qua moeilijkheidsgraad. Daarom wordt elk dossier apart behandeld om een gepaste oplossing te zoeken. Zodra een niet-begeleide minderjarige ingeschreven en verzekerd is, kan hij of zij automatisch deelnemen aan de competitie. Uit contacten die de federatie heeft gehad met haar sportclubs bleek dat clubs en de sociale organisaties de aansluiting van spelers en deelname aan de voetbalcompetitie moeilijker percipiëren dan nodig is. Er is dus nood aan meer en duidelijkere communicatie vanuit de federatie. De KBVB heeft daarom een apart e-mailadres opgericht, support@footbel.com, waar clubs terecht kunnen voor vragen inzake niet-begeleide minderjarigen. Op die manier zal er een betere informatiedoorstroming zijn.

Er bereiken mij en de voetbalfederaties signalen dat de scheidsrechters soms kinderen weigeren om deel te nemen aan een wedstrijd indien zij geen paspoort bij hebben. Ik kan u garanderen dat zodra een kind aangesloten is bij VFV, het mag deelnemen aan de competitie. Van de KBVB en VFV heb ik vernomen dat zij hun scheidsrechters hierover extra zullen briefen. Ik herinner mij dat ook uit mijn tijd. Had je toen geen identiteitsbewijs bij, dan kon je niet spelen. Een goede scheidsrechter keek ook na of de foto op de voelbalkaart van dezelfde persoon was als die op de identiteitskaart.

Ik ben ervan overtuigd dat de betrokken sportfederaties en organisaties al heel wat goed werk hebben verricht. Er zijn al heel wat clubs die acties hebben opgezet rond deze problematiek. Ik merk ook dat er bij de betrokkenen een sterke wil is om blijvend naar oplossingen te zoeken. We moeten echter wel in het achterhoofd houden dat deze oplossingen steeds in overeenstemming moeten zijn met de FIFA-reglementering.

Wachtlijsten binnen het voetbal treffen niet alleen niet-begeleide minderjarigen, maar zijn een realiteit voor iedereen. De meeste goedwerkende voetbalclubs kunnen niet voldoen aan de grote vraag door bijvoorbeeld een tekort aan sportinfrastructuur en gekwalificeerde trainers. Zoals u gelezen hebt in mijn beleidsbrief zijn dit problemen waar ik ook hard op inzet. Ik heb vernomen dat de VFV en de KBVB samen met de Waalse vleugel ACFF en Pro League een project hebben ingediend bij Fedasil naar aanleiding van de projectoproep die zij recent lanceerden. Binnen dit project willen de betrokken organisaties op zoek gaan naar sportclubs die asielzoekers willen opvangen. Daarbij zullen zij de sportclubs persoonlijk begeleiden. Dit projectvoorstel moet echter nog beoordeeld worden door Fedasil.

Imade Annouri (Groen): Dank voor het antwoord, minister. Ik begin met het laatste punt, Fedasil. Terwijl wij in andere commissies ons hoofd breken over hoe we nieuwkomers via werk en onderwijs kunnen helpen integreren, moet worden vastgesteld dat sport het ideale middel is om mensen met elkaar in contact te

brengen. Ik wil uw antwoord zo samenvatten. Vaak percipiëren de clubs de moeilijkheid om die jongeren in te schrijven als moeilijker dan ze is. De KBVB heeft een e-mailadres waar men terecht kan met alle vragen. Weten alle clubs dat? Hoe wordt dat meegedeeld? Is daartoe een campagne gevoerd?

U zei ook dat de KBVB en de VFV hun scheidsrechters nog beter zullen informeren over de identiteitskaarten. Ik neem aan dat dit in 2017 zal gebeuren. Misschien kunt u daarover wat uitweiden? Hoe zal dat gebeuren? Zal een situatie waarin een scheidsrechter een kind niet laat deelnemen omdat het geen identiteitskaart kan voorleggen, definitief tot het verleden behoren?

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, dank voor het antwoord op deze interessante vraag. Dit is ook zijdelings besproken toen we het over de beleidsbrief hadden. We hadden het over een aantal federaties die werken met vluchtelingen. Mijn vraag blijft dezelfde: op welke manier wordt de ervaring die deze clubs en federaties opdoen, opgeborgen en gedeeld? Heeft Sport Vlaanderen een rol? En Fedasil? De Franse Gemeenschap? Wordt er aan active knowledge sharing gedaan?

De voorzitter: De heer Wynants heeft het woord.

Herman Wynants (N-VA): Ik kan voorbeelden geven over de niet-aansluiting van niet-EU-burgers. In artikel 921 van het reglement van de voetbalbond staat dat een niet-EU-burger moet aantonen dat hij is ingeschreven in het Vreemdelingenregister of op de wachtlijst van politieke vluchtelingen staat. Zodra de gemeente dat bewijs aflevert, wordt hij automatisch aangesloten. Wat speelgerechtigdheid betreft, moet iemand van 18 jaar of meer bewijzen dat hij nooit heeft gevoetbald. Als hij bij een andere voetbalbond – bijvoorbeeld die van Afghanistan – was aangesloten, dan moet hij dat bewijs aanleveren. Want als hij daar nog onder contract staat, dan mag hij daar nog niet weg. Dat geldt dus voor meerderjarigen; minderjarigen zijn onmiddellijk speelgerechtigd. Op Vlaams niveau proberen we ons werk te doen zoals het hoort. Maar we moeten telkens via de FIFA gaan, en dat duurt lang.

Ik geef een voorbeeld. Bij Westerlo is een spelertje aangesloten dat in Nederland bij PSV speelde. De ouders wonen in Tessenderlo. Het kind wil in België komen voetballen. Wie van een amateurclub wil overstappen naar een andere amateurclub heeft geen problemen. Maar hij wou bij de profclub Westerlo aansluiten. Dat dossier moet aan de FIFA worden overgemaakt. Het heeft drie maanden geduurd vooraleer dat kind aangesloten was. De VFV heeft daar geen inspraak in. Via digitale weg vernemen scheidsrechters of een kind mag aangesloten zijn of niet. Maar de reden wordt niet meegedeeld. De digitalisering is nog niet afgerond: als ik me niet vergis, is dat alleen nog maar bij de profclubs gebeurd.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Poschet, de active knowledge sharing is in deze niet echt noodzakelijk, tenzij het gaat over traumabegeleiding en dergelijke. Het wordt allemaal via de Q&A van de KBVB en de VFV aangepakt. Hoe wordt de informatie verspreid? Ik kan het me niet anders inbeelden dan dat het via de klassieke kanalen van de VFV, onder meer via het internet, gebeurt. Ik denk wel dat de informatie doorstroomt. De clubs lezen dat grondig. Ik blijf het antwoord schuldig over de manier waarop de gegevens worden behandeld. De vraag ging in eerste instantie over praktische zaken.

Imade Annouri (Groen): Dank voor het antwoord, minister. En dank voor uw aanvullingen, mijnheer Wynants. Als het inderdaad klopt dat bij de FIFA een administratieve malle-molen op gang wordt getrokken die de zaken laat aanslepen, dan kunt u, als minister van Sport, de zaak bij de FIFA misschien aankaarten? We willen dat jongeren de sport die ze willen uitoefenen dat ook kunnen, en niet

dat een administratieve procedure hen dat maandenlang verhindert. Ik doe dus een warme oproep, minister: klop bij de FIFA aan en zeg dat men daar werk moet van maken. Onderschat nooit de kracht van David wanneer hij tegenover Goliath staat, minister. Ga ervoor!

Herman Wynants (N-VA): Ik denk dat de minister dat beter niet doet, want de FIFA is over alles baas. De VFV kan niets ondernemen. Het enige wat de FIFA doet, is straffen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over pestgedrag in het profvoetbal

– 565 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, collega's, dank aan de heer Wouters omdat hij de vraag al heeft gesteld in de plenaire vergadering, zodat het debat op gang is gebracht.

De heer Wouters zei het al: uit een rondvraag van de Internationale Spelersvakbond FIFPro blijkt dat een op vijf profvoetballers in België het slachtoffer is van pestgedrag door fans, de club, trainer of medespelers. Nog eens een op de vijf kreeg ooit te maken met discriminatie op basis van ras, geaardheid of geloofsovertuiging. Eerder getuigde ex-profspeler en allereerste voetballer met Afrikaanse roots in België Paul Beloy in zijn boek over het racisme dat nog steeds welig tiert in de Belgische voetbalwereld. Als oorzaak verwees hij onder meer naar het versnipperde Belgische beleid, wat de beleidsniveaus toestaat om maatregelen om racisme en discriminatie aan te pakken naar elkaar door te schuiven.

Minister, op welke manier kunnen Vlaamse profvoetballers die te maken krijgen met pestgedrag, discriminatie of racisme er melding van maken? Hoe verklaart u het hoge cijfer van de FIFPro? Hebt u ook zicht op de cijfers specifiek voor de Vlaamse voetbalwereld? Een van de redenen die ook in het artikel aan bod is gekomen, is het feit dat in de Belgische competitie een atypisch hoog aantal spelers met buitenlandse roots actief is. Dat neemt niet weg dat ik zeer benieuwd ben naar uw inzichten ter zake.

Welke acties gaat u als minister van Sport ondernemen om deze problemen aan te pakken? Welke ambities stelt u zich op dit vlak en op welke timing? Gaat u in overleg met de verschillende Vlaamse sportclubs om een plan van aanpak uit te werken?

U geeft aan vooral te willen inzetten, zoals u tijdens de bespreking van de beleidsbrief ook al duidelijk hebt gemaakt, op het opleiden van trainers en scheidsrechters. Is dit afdoende om dit te counteren?

Op welke manier wordt het Vlaams-Belgische sportbeleid inzake racisme en discriminatie vandaag op elkaar afgestemd? Ex-voetballer Paul Beloy geeft aan dat het beleid te versnipperd is en dat men de problemen van het ene niveau naar het andere doorspeelt.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik kan kort zijn omdat bij een actuele vraag van de heer Wouters al een en ander aan bod kwam. Ik heb in de plenaire vergadering reeds de bottom-upbenadering toegelicht. Laat ons allemaal onze verantwoordelijkheid

nemen, als supporter, als ouder, scheidsrechter, bestuurder, coach, medespeler enzovoort. We zouden een enorme vooruitgang boeken. Als iedereen dezelfde filosofie hanteert, is er geen probleem meer.

Dat we dat niet van de ene dag op de andere kunnen realiseren, is zeker waar.

Wat ik in de plenaire vergadering niet heb gezegd, is dat voetballers ook terecht kunnen bij de Voetbalfederatie Vlaanderen via het e-mailadres ethiek@voetbalfederatievlaanderen. Dat is een bijkomend meldpunt.

Wanneer een scheidsrechter discriminerend of racistisch gedrag heeft waargenomen, moet hij dit in het scheidsrechtersverslag noteren. Er kan vervolgens disciplinair worden opgetreden. Voor situaties naast het veld verwijst de VFV naar het meldpunt van Unia. Daarnaast kan elke burger altijd bij de hulplijn 1712 terecht.

De cijfers van FIFPro voor België gaan over 148 bevestigingen. Een opdeling naar Vlaamse cijfers is er niet, maar als we dat zouden doen, en elke melding van pesten of agressie is er één te veel, mogen we dat geen representatief staal noemen. Bij de KBVB liepen hierover voorlopig geen meldingen binnen. De Pro League en de Voetbalfederatie Vlaanderen zijn ook niet op de hoogte van andere cijfers. Dat is wel spijtig, maar rond discriminatie en pesten hangt alles af van de meldingen.

Voor uw vragen drie, vier en vijf verwijs ik naar mijn antwoord op de actuele vraag van de heer Wouters omtrent de bottom-upaanpak en een mentaliteitswijziging. Inzetten op professionalisering via sterke opleidingen voor sportbegeleiders en scheidsrechters maakt daar deel van uit.

Daarnaast lichtte ik ook de campagne 'Time Out tegen Pesten' met toppers toe. Ik verwees naar de maatbegeleiding voor de sportfederaties door het Internationaal Centrum Ethiek in de Sport (ICES) bij de integratie van een ethisch sportbeleid in hun beleidsplannen. ICES gaat elke sportfederatie individueel begeleiden en op maat mee naar een beleidsplan werken.

Mentaliteitsverandering is een langdurig proces, maar ik hoop dat we op die manier toch voor een merkbaar verschil zullen kunnen zorgen.

Het is nogal duidelijk, Sport is een bevoegdheid van de gemeenschappen, en in die zin bepaalt elke gemeenschap autonoom het sportbeleid en de thema's of accenten die worden gelegd. Het Vlaamse sportbeleid participeert waar mogelijk wel in bestaande overlegstructuren. Sinds ik minister van Sport ben, heb ik dat overleg sterk benadrukt.

Wanneer het over het Belgische profvoetbal gaat, is het ministerie van Binnenlandse Zaken een belangrijke actor inzake de Voetbalwet. Hierover vindt ook geregeld overleg plaats. Ik verwijs verder naar het Interfederaal Gelijkekansencentrum Unia, gebaseerd op het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten.

Afsluitend wil ik nog verwijzen naar enkele projecten met of vanuit de voetbalsector. Zo is de KBVB consortiumpartner van het Europese project 'Heroes of Football'. Dit project focust specifiek op het bespreekbaar maken van homoseksualiteit – dat vind ik ook belangrijk – in het voetbal, waarbij een aantal tools worden ontwikkeld. Binnen het Belgisch voetbal wordt bekeken hoe deze tools zowel in het amateur- als het profvoetbal kunnen worden ingezet. En dit weekend werd er nog samen met de sportsector gecommuniceerd – dat vind ik ook goed – rond de 'No Hate'-campagne, die uitgaat van de Raad van Europa.

Dat is niet iets dat we van de ene dag op de andere kunnen veranderen. Laat ons allemaal als individu, als club, als bestuur, als federatie, als internationale federatie, onze verantwoordelijkheid opnemen. Alleen dan kunnen we een verschil maken.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik voel heel veel voor uw antwoord en ook voor dat in de plenaire vergadering. U zegt dat we dit allemaal samen moeten doen: de voetballers, de coaches, de trainers, de ouders en spelertjes. U als minister bent daar het cement in. Ik denk dat u dat zelf ook zo aanvoelt. U bent degene die alle betrokkenen bij elkaar kan brengen via een beleid en instrumentarium om daar schouder aan schouder een antwoord op te geven.

We zullen dat inderdaad niet van de ene dag op de andere kunnen veranderen. Wat ik deze voormiddag al zei: we moeten wel vooruitgang maken. Als de mensen zien dat er stappen in de goede richting worden gezet, maakt dat al heel wat verschil.

Het klopt, alles staat of valt met de melding van discriminatie en racisme. Dat is net het paradoxale eraan. We weten allemaal dat het gebeurt en we zien dat er te weinig melding van wordt gemaakt. We kunnen dat stimuleren met een campagne. Is dat dan voldoende? Dat zijn allemaal interessante vragen.

Minister, het eerste wat in me opkomt, wil ik u als idee meegeven: een groot-schalige campagne met de grootste troef die we in België hebben, het uithangbord van onze nationale voetbalsector, namelijk de Rode Duivels. Ze brengen als geen ander die diversiteit die we in heel Vlaanderen hebben, op alle voetbalvelden, van de pleintjes in Antwerpen tot in Limburg. Minister, hebt u de middelen, bent u de juiste man op de juiste plek om de KVBV te vragen om de grootste goudmijn die we hebben, die superdiverse nationale ploeg, mee in te schakelen in een groot-schalige campagne om die discriminatie voor eens en altijd aan te kaarten? Misschien kunnen zij een tour doen langs bepaalde voetbalvelden. Ik herinner me nog goed dat Dries Mertens en Jan Vertonghen een tour gedaan hebben met jongeren met een functiebeperking om samen met hen een vriendschappelijke wedstrijd te spelen. De impact daarvan was gigantisch groot. Als u die Rode Duivels inschakelt tegen discriminatie, kan de impact ook zo zijn. Is dat een optie?

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Het voordeel van het hier opnieuw stellen van een behandelde actuele vraag is dat we ze tot op de bodem kunnen uitspitten.

De tijd van Paul Beloy toen er bananen op het veld werden gegooid, is gelukkig – bij mijn weten – voorbij. Ik zie dat toch niet meer gebeuren. Dat is toch al iets. Ook de oerwoudgeluiden verdwijnen. Maar ik volg de heer Annouri wel, inzake sensibilisering ligt nog een taak weggelegd. Dat is niet alleen uw taak, minister, maar ook de taak van Onderwijs en Welzijn en heel de Vlaamse Regering.

We hebben het voordeel met de sport, hoe klein onze niche ook is, het is de gemakkelijkste niche om discriminatie aan te pakken. Ik wik mijn woorden: hoe beter de speler, hoe witter hij dan wordt. Alle voordelen verdwijnen als iemand zich integreert in een ploeg, niet alleen door zijn kwaliteiten, maar ook door wie hij als mens is. Het is de plaats waar iemand het gemakkelijkst volledig wordt opgenomen in een groep.

Het is moeilijk om de juiste toon en woorden te vinden. We zijn heel snel verkeerd bezig en we worden daar door iedereen op aangesproken. We moeten dit bij de wortel aanpakken. We mogen de woorden discriminatie, pesten en uitsluiting niet verkeerd gaan gebruiken. We moeten een paard een paard durven noemen.

Als het fout zit, en het zit vaak fout, dan moeten we er echt voor gaan. Daar ben ik van overtuigd.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Ik ben blij dat we deze belangrijke vraag hier nog eens bespreken, zodat we eens uitgebreider kunnen reageren dan in die zestig stresserende seconden van de plenaire vergadering.

Het was een interessant onderzoek bij een hele grote groep van profspelers in onze competitie. Er zijn een aantal opvallende cijfers. We doen het bijvoorbeeld veel minder slecht in te laat betaald worden als speler, maar we doen het even slecht inzake het bedreigd worden door de fans met 14 procent tegenover 13 procent internationaal. Het gepest worden door fans, de staf van de club of andere spelers is zelfs 20 procent tegenover internationaal 16 procent.

Het klopt, minister, er is eigenlijk al een hele reeks maatregelen genomen. Denk maar aan 'Trek de rode kaart tegen racisme'. We hebben een protocol voor de scheidsrechters. We hebben de Voetbalwet. We hebben 'time out'. Maar de uitdaging is, en ik denk dat we die allemaal onderkennen: hoe gaan we die strijd tegen discriminatie verankeren. Daarvoor moeten we gaan naar het inbedden van die bewustmaking, het wijzen op discriminatie in de opleidingen, na elke training, of toch op regelmatige basis.

De Voetbalwet kan helpen bij het beteugelen van supporters. Alleen is ze blijkbaar moeilijk toepasbaar. We hebben het voorbeeld gehad van Standard-Charleroi. Zelfs met de modernste technieken die we hebben, slagen we er blijkbaar niet in om via camerabeelden de schuldigen aan te duiden en om wangedrag van supporters – zogenaamde supporters dan – te straffen en de goede supporters niet mee te straffen. Ik vraag me af of we daar niet een tandje bij moeten steken.

Er is een meldpunt met e-mailadres bij de VFV. Dat vind ik een goede zaak. Toen ik in het middelbaar zat, hadden we een groene leraar en nadien ook groene leerlingen. We konden ons hart luchten bij hem, op die manier werd een vertrouwensplek gecreëerd. Misschien kunnen we dat ook doen met een groene speler of trainer. Als dat moeilijk is, want die zijn uiteindelijk ook allemaal betrokken partij – ik geef toe dat dat een uitdaging is in het voetbal, iedereen is ergens wel betrokken partij –, moeten we een soort van ombudsman/-vrouw zoeken binnen de VFV. Het is maar een idee.

Ten slotte zou ik willen oproepen om ook naar het buitenland te kijken. Ik zag gisteren het nieuws op NPO 2, waar ik regelmatig naar kijk, omdat we veel kunnen leren van onze bovenste beste burens. Er werd gisteren toevallig een grootscheepse campagne gelanceerd door de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB), namelijk: zet een streep door discriminatie. U kunt dat bekijken op www.zeteen-streepdoordiscriminatie.nl. Daar hebben sinds gisteren 96.000 mensen op geklikt en een streep gezet door discriminatie. Ik vond dat indrukwekkend.

Het is een onderdeel van een grotere campagne van de Nederlandse overheid tegen discriminatie. Het gaat ook over huisvesting en tewerkstelling. Het is niet enkel de KNVB; ook de eredivisies, de clubs, de fans en dus de overheid bundelen de krachten. Ik zou willen oproepen om eens contact op te nemen om te zien welke lessen we kunnen leren, en vooral: hoe kunnen we voorkomen dat we telkens bij een incident een steekvlamreactie krijgen, iets lanceren en dat het twee maanden later weer weg is?

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): We hebben het hier over het professionele voetbal. Dat is logisch, dat trekt het meeste toeschouwers in Vlaanderen. Ik vind dat we het heel globaal moeten zien, over alle sporten heen. Ik vind uw bottom-upaanpak een goede aanpak, minister. Dat is belangrijk.

Wat me verrast heeft, is dat de Belgische spelersvakbond niet verrast was over de hoge score van racisme in België. Ze zeiden ook dat het veel te maken heeft

met het feit dat veel spelers hier tijdelijk komen voetballen in de Belgische competitie en dat als een doorstart zien naar een andere competitie. Ze steken dan ook weinig moeite in integratie. Misschien ligt er nog wat verantwoordelijkheid bij het Belgisch voetbal zelf.

Paul Beloy is vernoemd met zijn boek 'Vuile zwarte'. Hij sprak over een meldpunt. Ik vind ook dat dit er moet komen binnen het Belgisch voetbal. Ik heb dat ook in de plenaire zitting gezegd. Ik heb begrepen, minister, dat er al een meldpunt is dat u samen met minister Vandeurzen hebt ingericht. Is dat het meldpunt bij Unia? *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Oké, het nummer 1712. Dat is dus niet hetzelfde als Unia? *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Oké. Dat is opgelost.

Ik ben heel blij dat u nog gezegd hebt dat er binnen het voetbal ook een meldpunt is. Dat is een meerwaarde. Dat lijkt me veel gemakkelijker.

Minister Philippe Muyters: Laat me beginnen met het meldpunt en de vertrouwenspersoon die de heer Poschet schetste. Ik zal aan de VFV suggereren om die vertrouwenspersoon mee te nemen, afhankelijk van wat er gebeurt met het meldpunt.

De Voetbalwet is natuurlijk federale wetgeving. Ik kan daar niet veel rond doen.

Verschillende leden hebben verwezen naar onze nationale ploeg met haar sterke imago. Kunnen we die op een of andere manier hierin inschakelen, conferatur wat in Nederland gebeurt? Ik weet niet hoe we dat moeten doen, maar ik reken op de ongelooflijke intelligentie van onze voorzitter en de commissiesecretaris. Kan ik in eigen naam of in naam van de commissie Sport een brief schrijven naar de KBVB en daarin verwijzen naar het Nederlandse initiatief? Als dat kan, zorg ik ervoor dat die brief morgen of ten laatste maandag vertrekt. Ik zal erin zetten dat dit besproken is in de commissie en dat u mij gevraagd hebt om hun te schrijven. Ik zal vragen dat zij nagaan of ze een campagne kunnen voeren rond pesten en discriminatie.

De voorzitter: Er bestaat geen formele procedure voor dit soort initiatief. Het lijkt me logisch dat u een ontwerp van brief opmaakt en deze aan de leden hier laat lezen. Dan kunnen ze nog opmerkingen maken. Ik stel voor dat onze consensus onderstreept wordt. Het is geen officieel stuk, maar het heeft een moreel gewicht.

De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Ik denk uiteraard dat dat een heel goed idee is. Ik herinner mij dat er naar aanleiding van het WK in 2014 een reportage van Ketnet rondging in scholen overal te lande. De jonge kinderen moesten de Rode Duivels kleuren en ze hadden er vier verschillende kleurpotloden voor nodig: donkerbruin, roze, enzovoort. Dat was mooi om zien, voor kinderen die in hun eigen omgeving heel weinig diversiteit hebben. Daar kregen ze bewust of onbewust wel met die diversiteit te maken. Daarmee zijn zeker niet alle problemen opgelost. Het is ook een beleidsmatige kwestie. Maar als symboolfunctie kan dat heel belangrijk zijn.

Mijnheer Wouters, taferelen met bananenschillen, of de taferelen zoals we ze nu kennen in Oost-Europa, waar een grof racisme vanuit de tribunes naar de spelers golft, kennen we niet meer, maar ik vrees dat er nog altijd subtiele vormen aanwezig zijn. Kijk naar Racing Genk onlangs: bij ons worden er nog altijd spelers geconfronteerd met vormen van discriminatie die we moeten tegengaan.

Mijnheer Wouters, het is inderdaad een moeras, het is niet altijd zwart-wit. Je hebt supporters die ongelooflijk hard juichen voor een speler van hun club, ongeacht

van welke afkomst die is, om nog geen seconde later de meest grove dingen te roepen naar een tegenstander met dezelfde huidskleur. Dit moet getackeld worden omdat het een slecht voorbeeld geeft.

Minister en mijnheer Wouters, 'Driesje' is voor mij een symbool van genegenheid, van liefde voor onze pocketspits. Zo spreek ik ook mijn vriendin aan met een verkleinwoordje, en zo doe ik dat ook met Dries Mertens. En ik hoop dat hij ons nog veel vreugde zal schenken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over seksueel misbruik in het voetbal

– 566 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Peter Wouters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over seksueel grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van minderjarige sporters

– 625 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, deze vraag gaat over iets ernstigers, iets waarvan we weten dat het onder de aandacht moet worden gebracht en moet worden opgelost, maar waarbij het heel pijnlijk is om te zien wat er allemaal is gebeurd. Daarvan hebben we de afgelopen weken een voorbeeld gezien in Engeland.

Daar is een heel groot schandaal aan het licht gekomen: misbruik van jonge voetballers, jonge sporters, dat jarenlang aan de gang was en dat werd toege-dekt, met medeweten van meerdere professionele voetbalclubs. De namen van Chelsea en Manchester City zijn genoemd, ploegen waar wij elk weekend voor juichen als we naar de Premier League kijken. Het is een schokgolf die door Engeland, het Verenigd Koninkrijk en bij uitbreiding heel Europa gaat.

Het is niet de eerste keer dat we te maken krijgen met een ongelooflijk vuil dossier van kindermisbruik. We hebben het in een niet zo ver verleden in ons eigen land gekend. Andere landen hebben hetzelfde gekend. Het is bij mijn weten wel de eerste keer dat het zo abrupt aan het licht is gekomen in een voetbalomgeving. Het doet mij sterk denken aan een voorbeeld uit de Verenigde Staten, waarbij een topcoach uit het American Football die jeugdprogramma's leidde zich op zijn 'college' vergreep aan kinderen. Maar men dekte het toe, want de man was succesvol met zijn methodes en won veel prijzen.

Dit zijn dingen die niemand van ons kan en wil en zal aanvaarden. Daarom, minister, heb ik voor u enkele algemene vragen. Het zijn vooral informerende vragen. Want ik wil, bij wijze van achtergrondinformatie, meegeven dat in Engeland alles in rep en roer staat. Er is een heel gespannen sfeer. Men wijst elkaar met de vinger: hoe is het zover kunnen komen? Wij hebben de luxe – ik gebruik het woord, wetende dat het een fout woord is maar ik vind er geen ander – dat we op dit moment in een situatie zitten waarin we kunnen nadenken over hoe we de dingen beter kunnen doen, zonder dat we in een heel gespannen sfeer zitten en ons moeten afvragen wiens schuld het is en wiens schuld het niet is.

Minister, ik heb geen interesse in specifieke verhalen. Ik wil weten hoe het leeft. Ik wil weten of u signalen krijgt. Hebt u in uw hoedanigheid van minister van Sport weet van gevallen van seksueel grensoverschrijdend gedrag, van seksueel misbruik

in het Belgische voetbal bij jeugdopleiding? Hebt u als minister van Sport de afgelopen jaren signalen gekregen over problemen waarop we moeten letten? Een academica in Vlaanderen zei dat het niet de vraag is of het bij ons gebeurt, ja of neen. De vraag is waarom het nog niet aan het licht is gekomen dat het gebeurt bij ons.

Op welke manier monitort u dit op een proactieve manier? Zal er bijkomend onderzoek komen naar aanleiding van alles wat er gebeurt in het Verenigd Koninkrijk en Engeland? Op welke manier wordt dit continu gemonitord?

Op welke manier weten eventuele slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sportwereld waar zij dit vandaag kunnen melden? Hoe weet een jonge speler, in Tessenderlo of Antwerpen, het maakt mij niet uit waar, waar hij terecht moet als hij wordt geconfronteerd met grensoverschrijdend seksueel gedrag of als hij ziet dat een van zijn ploegmaten daarmee wordt geconfronteerd?

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Als het regent in Engeland, druppelt het blijkbaar in Vlaanderen. Dat is een vrij spreekwoord, maar dat geheel terzijde.

Eind november kwam via verschillende interviews op de zender BBC, waarnaar de heer Annouri verwees, aan het licht dat heel wat gewezen Britse profvoetballers als kind werden misbruikt door hun coach. Het pedofilieschandaal in de voetbalwereld veroorzaakt veel ophef in Groot-Brittannië.

Nu blijkt uit een enquête van criminologe Tine Vertommen dat er ook bij ons in Vlaanderen heel wat gevallen van grensoverschrijdend gedrag voorkomen. Bijna één op de zes minderjarige sporters zou er minstens één keer mee in contact komen. In het kader van het Europese VOICE-project verzamelt de criminologe getuigenissen uit de sportwereld. Ik benadruk: de sportwereld. Ook met onze vorige vraag lijkt het erop dat we het voetbal aan het bashen zijn, maar het gaat hier, zoals ook met het vorige probleem, ruimer dan het voetbal alleen.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat bijna 17 procent van de 2044 ondervraagde Vlamingen als minderjarige minstens één keer het slachtoffer werd van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sportclub. In 1,5 procent van de gevallen ging het over verkrachting, in nog eens 2 procent om een poging om ongewild seks te hebben. Slechts 5 procent van de slachtoffers heeft de moed en de durf om het aan te klagen. Vaak schamen ze zich, of zijn ze bang om hun plaats in het team te verliezen.

Ik hoop dat deze laatste zin doordringt bij iedereen, want dat is de essentie van de zaak: de mensen durven het niet te zeggen, dat is heel gek.

Criminologe Tine Vertommen stelde voor dat coaches een bewijs van goed gedrag en zeden zouden moeten voorleggen. Minister, u reageerde in de pers al dat u hier geen voorstander van bent omdat een bewijs van goed gedrag en zeden slechts een momentopname is. U verklaarde dat u meer gelooft in sensibilisering en in de uitbouw van een meldpunt. Zo is er de 1712, waar iedereen die met seksueel geweld in aanraking komt, terecht kan.

In 2016 zette de Vlaamse Trainersschool ook, in samenwerking met het Internationaal Centrum Ethiek in de Sport (ICES), in op vormingen 'Sport met grenzen: omgaan met lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag'.

Minister, op welke manier werkt u aan de sensibilisering van het meldpunt bij minderjarige sporters? Kunt u meer toelichting geven over de vorming van de Vlaamse Trainersschool? Werd er een evaluatie gemaakt van de sessie over grensoverschrijdend gedrag? Welke maatregelen neemt u nog inzake de preventie

van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sportwereld? Zijn er preventiewerkers en worden er controles uitgevoerd in Vlaanderen?

Met een klein en bang hartje kijk ik uit naar uw antwoorden.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik begin met de statistieken. Bij Sport Vlaanderen komen er geen meldingen toe. Ik heb bij de voetbalfederaties cijfers opgevraagd. Zowel de Voetbalfederatie Vlaanderen (VfV) als de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) geeft aan geen meldingen ontvangen te hebben. Dat kan heel goed zijn. Laat ons nog altijd proberen nog een beetje positief te blijven.

Er bestaat geen centrale monitoring van misbruik in de sport. Sport Vlaanderen en ICES monitoren wel gerechtelijke uitspraken die via de media worden gerapporteerd. Vanuit justitie is er geen informatiedoorstroming. Misschien is dat ook correct. Er is de privacy. Je bent pas schuldig als je veroordeeld bent.

Vaak is ook niet geweten of een veroordeelde in de sport actief is. Vaak zijn federaties zelf in het ongewisse als er zich een veroordeling voordoet. Dit geldt niet alleen in sport, dat geldt overal. Jullie hebben allemaal vorige week de berichtgeving gevolgd waarbij iemand van de KU Leuven werd veroordeeld voor zedenfeiten en waarbij de universiteit pas bij de uitspraak wist dat er een gerechtelijk dossier was. Ik ben geen jurist, en ik wil die discussie niet voeren, maar vanaf wanneer moet je dat wel of niet doen? Heeft iemand het recht om eerst veroordeeld te worden voordat hij schuldig is? Dat is een hele maatschappelijke discussie die ik hier niet meteen wil voeren.

We hebben al heel wat gedaan rond lichamelijke en seksuele integriteit. We hebben een overheidsopdracht rond ethisch verantwoord sporten, een beleidsraamwerk, een clubbrochure. Tijdens de vorige legislatuur hadden we het Vlaggensysteem Sport met Grenzen. We hebben onze vormingen daarover. Maar we moeten altijd bekijken wat we nog meer kunnen doen. Het beleid staat niet stil.

De sportsector kan deze maatschappelijke problematiek niet alleen aanpakken. Daarom sluiten we met Sport aan bij een beleidsdomeinoverschrijdend actieplan van mijn collega's van Welzijn, Onderwijs en Jeugd. Ik heb samen met mijn collega-ministers op 29 januari 2016 een nota over deze problematiek voor de Vlaamse Regering gebracht. In eerste instantie werd gewerkt aan de opstart van een kennisplatform integriteit. Over verdere stappen en acties wordt begin 2017 overleg gepleegd met de vier collega's.

Vanuit het sportbeleid is een groot prevalentieonderzoek van doctoranda aan de Universiteit Antwerpen Tine Vertommen mee gefinancierd. Het zijn deze data waaraan de media refereren.

In het actieplan voorziet het beleidsdomein Welzijn in het opzetten en ontsluiten van wetenschappelijk onderzoek naar verschillende vormen van geweld, waarbij de sportsector zal worden meegenomen.

De hulplijn 1712 is er voor elke burger, en voor elke minderjarige die vragen heeft over of geconfronteerd wordt met geweld of mishandeling. De hulplijn biedt een luisterend oor, ingebed in de expertise en de werking van de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling. Zij kunnen met kennis van zaken doorverwijzen en de te nemen stappen duiden.

Via het actieplan willen we instrumenten uitbouwen en aanspreekpunten en aanspreekpersonen versterken, zodat kinderen en jongeren beter geïnformeerd worden over waar ze voor hulp terecht kunnen.

De communicatie over 1712 naar de sportsector verliep onder meer via Sport Vlaanderen, de Vlaamse Trainersschool, ICES, de Vlaamse Sportfederatie, het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB), de Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS) en Sportwerk Vlaanderen. Op die manier hebben we toch een brede communicatie gehad naar alles wat met sport te maken heeft. Dit gebeurde zowel bij de oorspronkelijke lancering van toen nog het 'meldpunt 1712', en recenter bij de nieuwe campagne van de 'hulplijn 1712'. Hierbij werd ook een kindvriendelijke versie van de website gelanceerd. Dat is belangrijk. We mogen niet onderschatten hoe snel kinderen bij websites terechtkomen. Als er dan een kindvriendelijke website bestaat, is dat een positieve zaak.

Het is dan uiteraard de taak van de verschillende stakeholders om dit naar hun leden of achterban verder te communiceren. Daarnaast wordt vanuit Welzijn en Jeugd heel specifiek naar de minderjarigen gecommuniceerd.

Specifiek binnen de Voetbalfederatie Vlaanderen werd het e-mailadres ethiek@voetbalfederatievlaanderen.be aangemaakt, waar slachtoffers melding kunnen maken van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Daarnaast heeft de Voetbalfederatie Vlaanderen een doorverwijstool waar er onder andere naar ICES en het project 'Sport met grenzen' wordt verwezen.

Naast de aandacht die ook in de Vlaamse Trainersschool in het reguliere opleidingsaanbod bestaat inzake ethische aspecten, werd een extra bijscholing ontwikkeld rond het thema 'Sport met grenzen'. U zei ook bij de vorige vraag dat dit mee in de opleiding moet zitten. Het zit in het klassieke opleidingsaanbod, maar over dit onderwerp is er een extra bijscholing ontwikkeld. De bijscholing baseerde zich op de kennisexpertise die eerder binnen ICES werd opgebouwd. Er werden in 2016 geen sessies gepland – en dat is dan misschien het spijtige – omdat hiervoor geen concrete vragen kwamen vanuit de partnerorganisaties.

In 2016 gingen we met 'Time Out tegen Pesten' ook de strijd aan tegen pesten. Hierin zitten ongetwijfeld ook handvatten die relevant zijn in functie van de thematiek grensoverschrijdend gedrag. Het gaat over waar het pesten eindigt en het grensoverschrijdend gedrag begint. Die campagne bevat ook die elementen.

Naast het vormingsaanbod blijven we actoren in de sportsector informeren, sensibiliseren en ondersteunen. Er is ook de website www.ethischsporten.be van ICES. Zo hield ICES al meerdere infosessies bij sportdiensten, sportraden en sportfederaties. Nu zaterdag is er de Dag van de Trainer. Dan moeten we dat element nog eens aangrijpen, om extra aandacht te besteden aan 'Time Out tegen Pesten' en alles wat hiermee verband houdt. Dat zullen we dan ook doen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, dank u voor uw antwoorden. Ik heb mij de voorbije dagen wat verdiept in het onderzoek dat er is geweest naar seksueel grensoverschrijdend gedrag in sportclubs en bij jongeren. Mijnheer Wouters, de cijfers die u noemt, hebben in de krant gestaan. Ongeveer 17 procent geeft aan er ooit mee te maken te hebben gehad. De vormen zijn heel uiteenlopend. Ik heb van experten ook gehoord dat het aantal 'false negatives', mensen die zeggen dat het allemaal niet zo erg zal geweest zijn, traditioneel in zo'n onderzoek altijd heel hoog ligt. Het echte cijfer ligt waarschijnlijk hoger. Maar de mensen antwoorden negatief, vaak door toedoen van het taboe en de schaamte en alles wat erbij hoort, en ze doen alsof er nooit iets is gebeurd.

Dat brengt mij bij het aanmeldingspunt van Sport Vlaanderen en van de KBVB. Minister, u zei dat er geen enkele melding is binnengekomen. Ik zou willen dat ik daarover positief kan zijn, maar ik kan dat niet. Expertengaven aan dat er geen enkele reden is om in België te geloven dat het op andere plekken wel gebeurt,

maar hier toevallig niet. Dat kun je gewoon niet maken. Als het ergens anders gebeurt, zal het naar alle waarschijnlijkheid ook bij ons gebeuren. Als er geen meldingen binnenkomen, schort daar iets aan.

In Nederland was er in 1996 een groot schandaal met enkele medaillewinnaars op de Olympische Spelen die hadden aangegeven dat hun coach hen had misbruikt. Er was toen een heel maatschappelijk debat over, en er kwam in Nederland een meldpunt. Daar werd heel wat geld tegenaan gesmeten. Vandaag, twintig jaar later, kent 3 procent van sportbeoefenend Nederland dat meldpunt. Het gaat dus niet alleen om het maken van zo'n meldpunt, je moet het ook nog eens goed communiceren zodat iedereen weet wat daar juist gebeurt en wat niet.

Minister, we hebben vaak geen weet van mensen die al zoiets hebben gedaan. In 70 procent van de gevallen, ook in sportclubs, gaat het om 'first offenders': mensen die voor een eerste keer een misdrijf van seksueel grensoverschrijdend gedrag zouden hebben begaan. Dan heb je nog altijd de 25 procent mensen die al eens veroordeeld werden. En dan kom je uiteraard opnieuw terecht bij de hele discussie over de vraag of het bewijs van goed gedrag en zeden niet iets is wat je kunt hanteren, niet om het probleem op te lossen maar toch om de mazen van het net een klein beetje kleiner te maken, zodat je op zijn minst al die mensen kunt beletten om toenadering te zoeken tot een sportclub, enzovoort.

Minister, commissievoorzitter, collega's, zou het geen goed idee zijn, niet om een grote hoorzitting te organiseren, maar om twee of drie experts uit te nodigen in deze commissie, experts die bezig zijn met seksueel grensoverschrijdend gedrag en ons zouden kunnen adviseren over wat er nog beter zou kunnen en waar we ervoor zouden kunnen zorgen dat er op het vlak van sport verbetering mogelijk is, waarmee we rekening moeten houden en waar we stappen vooruit kunnen zetten? Want, collega's, let's make no mistake: sport is de vrijetijdsbesteding waarmee jongeren het meest bezig zijn.

Ik herhaal waarmee ik ben begonnen: wij hebben hier de 'luxe' dat we ons nu in rustige wateren bevinden. We zitten niet in een situatie waarin schandalen naar boven zijn gekomen en we elkaar met de vinger wijzen wie er in de fout is gegaan. We kunnen er dus nu voor zorgen dat we een systeem hebben dat zo goed mogelijk zulke zaken monitort, opspoort en jongeren kan beschermen.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Er zijn misschien geen meldingen geweest, maar mij staat voor dat nog niet zo waanzinnig lang geleden in een provinciale ploeg een jeugdtrainer zelfs veroordeeld werd voor seksueel overschrijdend gedrag. Het komt dus in elk geval ook voor bij ons.

Ik koppel dit aan ons vorig gesprek over pesten. Het is ongelooflijk belangrijk voor kinderen en jongeren dat we hun duidelijk maken dat ze alles wat grensoverschrijdend gedrag is, zowel seksueel gedrag als pesten, moeten kunnen vertellen. Als iemand in zijn jeugd jaren lang gepest wordt of seksueel ongewenst wordt benaderd, en hij dat de rest van zijn leven moet meedragen, dan is dat een verlies voor onze maatschappij dat we onmogelijk kunnen becijferen. We zijn bezig over het verdere leven van jonge mensen. Sport is inderdaad een tak waar mensen zich ook letterlijk bloot geven, want we hechten belang aan lichaamshygiëne. Als men de kat bij de melk zet... maar dat zijn slechte woordkeuzes in dit geval. Ik bedoel: bij een tekenles kan ook grensoverschrijdend gedrag plaatsvinden, maar daar zal de aanleiding misschien minder groot zijn. We moeten vooral werken aan sensibilisering.

Ik volg de heer Annouri in zijn voorstel experts te laten komen, maar dat moeten we niet aan u vragen, minister, maar in de commissie zelf bespreken. Ik wil het

ruimer zien: ook pestgedrag en discriminatie in de sport moeten worden aangepakt. We mogen niet alles op één hoop gooien, maar in dit geval is het misschien wel nuttig. Het zijn afzonderlijke zaken, maar ze zijn tekenend voor de rest van het leven van een jongere. Het belang ervan kan niet overschat worden. Mensen krijgen een negatief zelfbeeld, terwijl sport dient om een meerwaarde van zichzelf te creëren. We mogen dat niet uit het oog verliezen.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Het is een zeer belangrijke problematiek. We zijn het er allemaal over eens dat we zelfs nog niet het tipje van de ijsberg zien. We zien zelfs nog geen ijsberg drijven, terwijl er volgens mij wel een is.

In Groot-Brittannië zijn de cijfers hallucinant. Een aantal weken geleden is het schandaal er losgebarsten. De National Society for the Prevention of Cruelty to Children heeft een hotline opgericht. Op drie weken zijn er 1700 meldingen binnengekomen, waarvan 94 procent is doorgegeven aan de politie. Bijna alles wat wordt gemeld, wordt dus ernstig genomen. Het zijn geen verhaaltjes. Groot-Brittannië is ongeveer tien keer groter dan Vlaanderen op het vlak van bevolking. Ik kan dus niet geloven, net zoals de heer Annouri en de heer Wouters, dat er geen enkel geval is in Vlaanderen. In vergelijking met de 1700 gevallen, zouden er in Vlaanderen 170 gevallen gemeld moeten zijn bij een gelijkaardige problematiek. Dan spreken we alleen nog maar over voetbal, want er zijn nog andere teamsporten waar seksueel grensoverschrijdend gedrag kan voorkomen, zowel vanuit de trainer, het bestuur als tussen de spelers onderling. Mijn oproep aan u, minister, is om meer werk te maken van de bekendmaking van dat meldpunt. Misschien moeten we verplichten om de gegevens van dat meldpunt uit te hangen in elke sportclub. Het baart me meer zorgen dat er nul meldingen zijn dan dat er twintig of dertig zouden zijn.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Er is al veel gezegd. We mogen de collega's die de vraag hebben gesteld en dit probleem onder de aandacht brengen, daarvoor dankbaar zijn. Ik ben er ook niet echt gelukkig mee dat er geen meldingen zijn, want daarmee wordt bevestigd wat de heer Wouters zei, namelijk dat nog geen 5 procent van de slachtoffers zelfs een melding durft maken. Er is nog heel wat werk. Als we naar het onderzoek van het Vlaams Tijdschrift voor Sportbeheer kijken, dan blijkt dat 17 procent van de volwassenen vandaag in hun jeugd ooit te maken heeft gehad met seksueel grensoverschrijdend gedrag in een sportomgeving. Als we de wereldwijde actualiteit bekijken, dan zijn de cijfers nog schokkender: 24,6 procent van de vrouwen en 15 procent van de mannen hebben ooit zwaar grensoverschrijdend seksueel gedrag ervaren.

We kunnen al die internationale cijfers niet meteen op de Vlaamse context toepassen, maar er moet voor gezorgd worden dat we vandaag zeker over het onderwerp kunnen spreken. Ik volg dan ook helemaal de opmerking van de heer Poschet dat grensoverschrijdend seksueel gedrag niet alleen voorkomt bij coaches en andere gezaghebbende personen in clubs, maar dat uit het onderzoek ook blijkt dat het ook voorkomt onder de sporters zelf. Daar mogen we ook niet blind voor zijn. Het is belangrijk dat we de problematiek kunnen aankaarten.

Ik wil nog even verwijzen naar de studie die de KU Leuven en de UGent hebben gemaakt en waaruit blijkt dat meisjes in hun tienerjaren vaak afhaken van competitiesport en sportclubs. Als de initiatieven rond seksuele intimidaties ertoe kunnen bijdragen dat eventuele vrouwelijke sporters niet meer worden afgeschrikt om sport te blijven doen, dan hebben we zeker werk aan de winkel. De heer Annouri heeft voorgesteld een aantal experts te horen. De heer Wouters heeft daar positief op geantwoord. Ik ga dat ook doen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik voel me niet aangesproken. Ik denk dat we allemaal samen hetzelfde willen bereiken. In mijn antwoord heb ik duidelijk aangegeven dat we dat meenemen in de opleiding, in de sensibilisering. Het is ook geen enkel probleem om met de federaties te bekijken of er iets kan worden uitgehangen in de sportclubs.

We hebben allemaal dezelfde bekommernis. Ik heb de nulmelding heel bedachtzaam gedaan. Ik heb gezegd dat een nulmelding niet betekent dat er geen problemen zijn. Ik heb ook vermeld wat we doen. Met ICES hebben we de vlaggen-campagne gevoerd over hoe met dat probleem om te gaan als trainer, hoe dat probleem te ontdekken, hoe signalen van jongeren opvangen. Dat is ook een belangrijk aspect. Met al die zaken zijn we bezig geweest.

Met het eisen van een attest voor goed zedelijk gedrag, wat ook in de vorige legislatuur enkele keren aan bod is gekomen, heb ik het wat moeilijk. We moeten iedereen die het positief voor heeft, geen drempels opwerpen. Om geen attest van goed zedelijk gedrag te kunnen voorleggen, moet men al strafrechtelijk veroordeeld zijn. De veroordeling mag dan nog niet vervallen zijn. Ten tweede bleek uit een aantal studies dat het attest een verkeerd gevoel van veiligheid zou geven, dat men ervan zou uitgaan dat alles in orde is als de trainer een attest van goed zedelijk gedrag heeft. U vermeldde zelf het cijfer van 75 procent. Ik zeg dan nog niet dat de overige 25 procent ook een attest van goed zedelijk gedrag zou krijgen, want men moet strafrechtelijk veroordeeld zijn om geen attest te krijgen.

Ik herinner me dat ik, toen dat ter sprake kwam, de situatie vermeldde van een papa van een voetballertje die gevraagd wordt om enkele voetballertjes mee te laten rijden in de auto. Dat kan een gevaar zijn, dus zou men kunnen overwegen aan die papa's te vragen om nog eerst even bij de gemeente langs te gaan om een attest. Hij moet daar misschien een dag vakantie voor nemen. Dat kan de druppel zijn om ervoor te zorgen dat de papa's niet meer willen helpen. Het moet worden afgewogen wat wel en niet wordt gevraagd. Ik geloof niet dat dat papertje van goed zedelijk gedrag een grote bijdrage is, maar eerder een drempel vormt voor goedbedoelende papa's en mama's die mee willen werken. We moeten daar een goed evenwicht in zoeken.

Ik zet echt mee in op alles. Ik wil alles doen, als jullie hoorzittingen doen, als er nog iets bijkomend is, ben ik graag bereid mee te werken. Dit zijn zaken die niet kunnen. Hoe erg is het niet voor iemand die jong is en wil sporten, dat dit uiteindelijk zijn nachtmerrie wordt, of als men er niet over durft te spreken. Laat ons er alles aan doen om dat tegen te houden.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, voel u inderdaad zeker niet aangesproken. Dat was zeker niet de bedoeling. Dit is een van de thema's waarin we allemaal hetzelfde willen, namelijk misbruik zo maximaal mogelijk voorkomen. Ik zeg maximaal, omdat we beseffen dat we niet in een wereld leven waarin we onze kinderen altijd tegen alles kunnen beschermen.

Wat een van de experts zei, is dat de meldingen, bijvoorbeeld in Engeland, gebeuren omdat een bekend persoon een melding heeft gedaan. Daarmee wordt een soort van lawine gecreëerd en gaan andere mensen ook meldingen doen. Ze voelen zich gesterkt. Een rolmodel dat hetzelfde heeft meegemaakt, is opgegaan. Daarmee wordt een taboe doorbroken. We kunnen daar niet op wachten. We kunnen niet wachten tot iemand het lef en de moed heeft om als slachtoffer op te staan. Daarom kwam mijn vraag om experts aan bod te laten komen, zodat we op zijn minst er alles aan doen om dit maximaal te vermijden. Ik ben blij

met de steun van onder andere de heren Wouters en Moyaers om mee verder te gaan. We zullen dat verder regelen bij de regeling der werkzaamheden.

Ik sluit af met een zin die we aan elkaar hebben gezegd toen we het over iets helemaal anders hadden, namelijk over de kunstgrasvelden met kankerverwekkende stoffen. Toen waren we het erover eens dat, als we onze kinderen afzetten bij een sportclub, het minste dat we willen, is dat ze op een veilige manier aan sport kunnen doen. Voor dit geval telt dit honderdduizend maal.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Ik dank de collega's voor de zinvolle aanvullingen.

We hebben het vandaag vooral over de groepssporten gehad. Het seksueel grensoverschrijdend gedrag doet zich zeker ook voor in andere sporttakken. In een nog niet zo heel ver verleden hebben we in Vlaanderen geleerd dat het vooral een kwestie van macht en machtsmisbruik is. We mogen het probleem dus niet zeker alleen verwijten aan de groepssporten, want dat verdienen die sporten ook niet.

Mijn slotwoord: leer kinderen, thuis, op school of in de sportclub neen zeggen. Tot zover kom je en niet verder. Daar kunnen we niet genoeg op inzetten.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.